

Niet meer.....

.....en minder

(alleen de gesproken tekst geldt)

CDA-fractie Kaag en Braassem
Raadsvergadering 7 november 2011

NIET MEER..... EN MINDER

Voorzitter,

Vandaag behandelen de begroting 2012 van de gemeente Kaag en Braassem. Geen gewone begroting, maar een begroting die in het teken staat van een kerntakendiscussie die moet bijdragen aan een fikse bezuiniging van ruim 2 miljoen. Moeilijke keuzes moeten worden gemaakt en hoe ga je daar mee om.

13 oktober 2011 was het op een dag na precies een jaar geleden dat het kabinet Rutte aantrad. Een nieuw en buitengewoon tijdperk was aangetreden met een regeer- en gedoogakkoord, nog niet eerder vertoond. Maar ook met een opdracht tot 18 miljard aan bezuinigingen, waar we nog dagelijks via radio en tv mee worden geconfronteerd, vooral met de consequenties van de keuzes die daarbij worden gemaakt. Moeilijke keuzes worden op landelijk niveau gemaakt en hoe ga je daar mee om.

Op 13 oktober 2011 trouwde ook Jigme Khesar Namgyel Wangchuk. Koning van Bhutan, een klein land met een parlementaire democratie gelegen in de Himalaya tussen Tibet en India. Bhutan hanteert als maatstaf voor een gezond economisch beleid het Bruto Nationaal Geluk.

Het Bruto Nationaal Geluk is een methode om de welvaart op een andere manier te meten dan op basis van het bruto nationaal inkomen. Vooruitgang wordt afgemeten aan de mate van geluk die de samenleving genereert. Dit betekent rekening houden met de waarde van b.v. vrijwilligerswerk. Niet alleen kijken naar geld, maar ook kijken naar wat mensen waardevol vinden en gelukkig maakt.

Voorzitter, CDA Kaag en Braassem heeft zich bij het beoordelen van de begroting mede laten leiden door deze maatstaf en verder gekeken dan naar louter de financiële argumenten of het argument van de kerntaak. Een zwembad kan geld kosten en geen kerntaak zijn, maar als de bijdrage aan sociale cohesie door het vele vrijwilligerswerk zo groot is en de activiteiten waardevol zijn voor de gemeenschap, dan gaan bij het maken van keuzes andere overwegingen meespelen.

Een nadeel is wel, dat het Bruto Nationaal Geluk geen objectieve maatstaf is. Zo wordt de een gelukkig van een bibliotheek met boeken en hecht de ander aan een hoge bruggen voor de recreatievaart. Zo maakt de een graag ondernemers gelukkig met een fonds voor projecten en doen anderen dat weer met een voedselbank voor burgers die het minder hebben dan wij. Allemaal geen kerntaken van de gemeente, maar bezien vanuit ieders eigen perspectief wel van immateriële waarde voor de gemeenschap. Het is dan ook zeer te waarderen dat allerlei organisaties en instanties zich hebben laten horen, hebben gepleit voor wat zij waardevol vinden. CDA bedankt hen dan ook voor hun inbreng en inzet. Maar als we de begroting rond willen krijgen, ontkomen we er niet aan dat we over al deze waardevolle taken zullen moeten onderhandelen.

Vanuit het hiervoor geschetste perspectief maar ook vanuit de eigen uitgangspunten en de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de kerntakendiscussie heeft het CDA begrotingsprogramma's en paragrafen doorgenomen.

Bestuur en dienstverlening

Voorzitter, u stelt voor te bezuinigen op (internationale) bestuurlijke samenwerking. Hoewel we daar financieel mee kunnen instemmen, ziet het CDA Kaag en Braassem en de PvdA het project graag voortgezet. Kaag en Braassem kan op deze wijze met de minst mogelijk inspanning een uitermate grote prestatie leveren in het kader van de millenniumdoelstellingen. Tevens wordt gehoor gegeven aan de boodschap van de burgemeester in haar column over Ghana dat: 'het niet meer om geld moet gaan maar om kennisoverdracht'.

Dat is ook precies het punt waarvoor de VNG deze gemeente een hoge waardering heeft gegeven en juist daarom heeft gevraagd dit voort te zetten. Bezuinigingen zowel landelijk als lokaal mogen er nooit toe leiden dat we ontwikkelingshulp de rug toe keren. Mede door het spin-off effect draagt het bij aan een gemeenschap die verder kijkt dan alleen Kaag en Braassem. Het moet toch mogelijk zijn om met de gemeente als contractpartner dit voor elkaar te krijgen. Ik daag u hiertoe uit omdat ik ervan overtuigd ben dat er binnen de organisatie mensen zijn die zich daarvoor willen inzetten. Zoek daarbij ook naar samenwerking met partners die ondersteuning kunnen bieden.

In het weghalen van een stembureau zien het CDA Kaag en Braassem en haar coalitiepartners niets. Buiten de € 1500,00 besparing draagt het nergens aan bij. Noch aan rolneming of eigen verantwoordelijkheid. We voorzien eerder problemen.

Als raadsleden, voorzitter, kijken we in tijden van bezuinigingen ook naar ons zelf. De griffie heeft dit al gedaan door met succes samen te werken met Leiderdorp. En ook wij kunnen zonder alle secundaire arbeidsvoorwaarden en halvering van de fractievergoeding. Op basis van de ervaringscijfers en goede aanbesteding kan eveneens minder geld naar de inzet van het accountantsbureau.

Ruimte

Voorzitter, het CDA Kaag en Braassem onderschrijft de 5 uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de keuzes die zijn gemaakt t.a.v. de bezuinigingsvoorstellen (1. van verzorgen naar eigen verantwoordelijkheid, 2. van aanbieden naar vraaggericht, 3. van gelijkwaardigheid en eenheid naar differentiatie en diversiteit, 4. van reactief naar zelfsturend en 5. van zelf weten en kunnen naar overlaten aan anderen en loslaten)

De voorstellen binnen dit programma voldoen daaraan en doorstaan ook de toets aan de MRSV. We horen graag hoe dit op termijn verloopt en of het daadwerkelijk effect sorteert.

Leefomgeving

CDA Kaag en Braassem stemt in met de bezuinigingsvoorstellen op het programma leefomgeving, maar merkt hier wel bij op dat bij versobering de veiligheid nooit in het geding mag zijn. Daarnaast constateren we dat er nog steeds onduidelijkheid is over het groenbeheersplan en veel onrust over de begraafplaatsen. CDA wil in het eerste kwartaal van 2012 nadrukkelijk praten over de kaders ten aanzien van beide onderwerpen. Ook twijfelen we aan de financiële haalbaarheid van de uitvoering van het huidige rioolbeheersplan, mede gelet op de misrekeningen die zijn gemaakt. Dit vereist naar onze mening onafhankelijk onderzoek en duidelijkheid over de onderbouwing van de huidige tarieven.

Economie

Voorzitter, bij dit programma vragen wij aandacht voor het nieuwe ligplaatsenbeleid van de provincie dat deze maand wordt gepubliceerd. We roepen met name de voorzitter van het college op om samen op te trekken met de ondernemingen die zich inzetten voor recreatiebeleid in het opstellen van een inspraakreactie. Jan Fransen heeft het duidelijk gezegd bij uw aantreden: Marina, zet Kaag en Braassem recreatief op de kaart. Grijp deze kans!

Onderwijs en kinderopvang

CDA Kaag en Braassem en haar coalitiepartners zien nadrukkelijk veranderingen in de kinderopvang. Het wegvallen van de landelijke bijdrage lijkt te resulteren in het zoeken naar goedkopere vormen van opvang, zoals de peuterspeelzaal. Naar onze mening kan dit niet de bedoeling zijn. Nader beoordeling van de subsidie voor de peuterspeelzalen is naar onze mening daarom ook op zijn plaats, zonder daarbij afbreuk te doen aan de subsidie voor plusgroepen.

Welzijn

CDA Kaag en Braassem constateert dat het niet mogelijk is gebleken om een evenwichtige bezuiniging toe te passen op het subsidiebeleid en dat is gekozen voor de zogenaamde kaasschaafmethode.

Een methode die de coalitie eigenlijk niet acceptabel vindt. In de huidige tijd kunnen we niet meer onder een eigentijds subsidiebeleid uit, dat nadrukkelijk wordt getoetst aan de 5 basisuitgangspunten. Hiervoor moet eerst het recent geharmoniseerde subsidiebeleid zo snel mogelijk worden geëvalueerd. Vervolgens kan worden gewerkt aan nieuwe kaders die passen bij de nieuwe rolgeving, eigen verantwoordelijkheid, differentiatie en loslaten.

Gebleken is in de gemeente Kaag en Braassem hele grote waarde wordt gehecht aan de bibliotheek (met een vast vestiging) en het zwembad Oase. CDA Kaag en Braassem heeft altijd enorme waardering voor gehad voor de wijze waarop Oase zich heeft weten te profileren met zijn vele vrijwilligers. En ook altijd creatief heeft meegedacht in oplossingen. Hier spelen dan ook meer dan financiële argumenten een rol. De bibliotheek heeft hier wat meer tijd voor nodig, maar is bereid alles op alles zetten om enerzijds bij te dragen aan de bezuinigingsdoelstelling en anderzijds een groot goed voor de gemeente te behouden. CDA Kaag en Braassem erkent samen met de coalitie de waarde van beide voorzieningen voor de gemeenschap.

Het dienstencentrum Jacobus organiseert tal van activiteiten. Laagdrempelig, omdat de ruimten kosteloos beschikbaar worden gesteld. De beperkte bezuiniging heeft ons hier dan ook verbaasd. Het dossier en met name de contractuele afspraken blijken echter complex. Niettemin zijn we als coalitie van mening dat hier opnieuw naar moet worden gekeken met inachtneming van de 5 eerder genoemde uitgangspunten m.b.t. rolgeving en eigen verantwoordelijkheid.

CDA Kaag en Braassem is wel blij met het behoud van de voedselbank. In deze tijd onontbeerlijk. Ook hier spelen andere argumenten dan geld een rol. We moeten zorg blijven houden voor de zwakkeren in de samenleving. Zelfredzaamheid is mooi, maar met name bij ouderen kan dit toch leiden tot sociaal isolement. En we zijn er nog niet. De kanteling binnen de WMO van aanbod naar vraaggericht biedt absoluut kansen. René Paas zei dat ook tijdens het regiocongres HR. Maar het neemt vooralsnog niet de zorg weg. We vragen het college om de raad snel en tijdig te informeren en te betrekken bij de komende ontwikkelingen.

Tenslotte voorzitter, moet binnen dit programma worden geconstateerd dat toch nog sprake is van veel versnippering in regelingen en organisaties die jeugd en jongeren ondersteunen in opvoeding en opgroeien. Het CJG moet hierin een veel zwaardere en grotere rol in krijgen. Regelingen, activiteiten en aansturing daarvan moeten zij bundelen. Dit leidt tot efficiëntere en effectievere inzet.

Overigens dankt het CDA de afdeling Welzijn voor het vele voorwerk op dit terrein en de visie die is neergelegd. Complimenten hiervoor. Dit vormt een goede bron om straks alle nieuwe taken tegen af te zetten.

Verder is op het laatste moment nog een brief binnen gekomen van de Stichting Zorgaanvragers. Vooralsnog zien we echter nog onvoldoende aanleiding om van de voorstellen af te wijken.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en paragrafen

Voorzitter, als laatste de algemene dekkingsmiddelen en paragrafen. CDA Kaag en Braassem is blij met de toezegging dat de risicoparagraaf onder de loep wordt genomen en met de raad wordt besproken. Wat ons betreft wordt tijdens een informatieavond daarover ook een nadere toelichting op de OZB-heffing meegenomen. Afspraak is dat alleen sprake is van inflatiecorrectie, maar het blijkt wel dat er meer factoren zijn die deze belasting sterk beïnvloeden en tot verlaging van de algemene uitkering kunnen leiden.

Meer transparantie willen we ook bij begrotingswijzigingen. In het verleden ontvingen we nog wel een voortschrijdend overzicht van alle wijzigingen. Wellicht kan dit opnieuw worden opgepakt.

Alle gemeenten hebben zorg over hun beleggingen. Die zorg is niet zomaar weg te nemen in deze tijd. Het is wel goed te constateren dat hier veel aandacht aan wordt besteed en continu gezocht wordt naar de beste oplossing.

Zorgen zijn er in verband met de economische crisis en de effecten daarvan op de woningmarkt ook ten aanzien van de diverse grondexploitaties. We zien met spanning uit naar de afloop van de aanbesteding van Braassemerland. De provincie heeft in ieder geval laten weten dit bouwproject ongemoeid te laten. Dit in tegenstelling tot veel andere gemeenten die bouwprojecten moeten stopzetten. Wellicht werkt dat straks in ons voordeel. De tijd zal het leren.

Afsluiting

Voorzitter is sluit af. Dank aan de ambtenaren die deze bijzondere begroting hebben opgesteld, maar ook alle ambtenaren die daar in het voortraject aan hebben bijgedragen. Er is heel veel werk verzet en er komt nog meer aan.

En dat laatste voorzitter, baart ons dan weer zorgen. De ambtelijke organisatie komt door de bezuinigingen op lokaal niveau onder druk te staan, want er stromen mensen uit. Daarnaast komt door bezuinigingen en decentralisatie weer veel werk naar de lokale overheid toe. Een fikse spagaat. En dan hebben we het nog niet eens over de bezuiniging op de secundaire arbeidsvoorwaarden, waar nog over moet worden onderhandeld. Dit vraagt om een uiterst zorgvuldig personeelsbeleid. Hier vragen we de komende jaren extra aandacht voor met respect voor ieders inbreng.

Dank ook aan de coalitiepartners voor het samen optrekken bij moeilijke beslissingen, alle moties en amendementen zijn ook gezamenlijk met de coalitie opgesteld en ingediend. Op landelijk niveau wordt daar nog wel eens een potje van gemaakt.

Gelukkig is dat hier wel anders en zijn we in staat om op een zorgvuldige manier ook de maatstaf Bruto Nationaal Geluk toe te passen. Enerzijds een streng en rechtvaardig beleid om te komen tot een sluitende begroting maar ook de hand over het hart kunnen strijken omwille van de waardevolle voorzieningen die de gemeente Kaag en Braassem maken tot een gemeente waar het fijn is om te wonen.

Al krijgen sommige inwoners zoals in Nieuwe Wetering het wel heel zwaar te verduren. Daar komen we op 9 november graag op terug.

Karin van der Kaaden
fractievoorzitter CDA Kaag en Braassem